

25. Fotofestiwal

Już od ćwierć wieku Międzynarodowy Festiwal Fotografii w Łodzi proponuje spojrzenie na fotografię jako przestrzeń dialogu, krytycznego myślenia i budowania nowych form wspólnoty.

Program jubileuszowej edycji nawiązuje do haseł „Sztuka. Współpraca. Społeczność”. – Sztuka jako narzędzie rozumienia świata; współpraca i społeczność jako odpowiedź na napięcia, które dotyczą nas wszystkich – wyjaśnia Krzysztof Candrowicz z kolektywu programowego Fotofestiwalu. – Zmierzymy się z najważniejszymi wyzwaniami współczesności: od kryzysu demokracji i katastrof klimatycznych, przez wpływ sztucznej inteligencji na obraz, po złożoną relację człowieka ze światem zwierząt – wyjaśnia.

Prezenterem urodzinowym dla Fotofestiwalu jest koncert otwarcia i wydarzenia towarzyszące, przygotowane we współpracy z partnerem strategicznym, którym jest PKO Bank Polski. Ich program zostanie ogłoszony wkrótce.

PROGRAM GŁÓWNY: MY, ZWIERZĘTA

Od czasów prehistorycznych ludzi i zwierzęta łączy głęboka więź, która wraz z rozwojem cywilizacji zaczęła przybierać złożone formy. Wystawa My, zwierzęta to zaproszenie do przyjrzenia się relacji człowieka z nieludzkimi towarzyszami – krytycznie, uważnie i z czułością.

Nikita Teryoshin przedstawi podwórkowe koty jako alternatywę dla memicznych wizerunków z internetu, a Feng Li podzieli się kadrami z życia swojej rodziny, w skład której wchodzi m.in. papuga i świnia – inteligentna, społeczna i zaskakująco pedantyczna istota.

Maija Tammi materiał wideo dokumentujące mamę ośmiornicę z czułością poświęcającą swoje życie dla dzieci połączy z własnym autoportretem wykonanym tuż po narodzinach dziecka. Marta Bogdańska zastanowi się, jak mówić o oporze i sprawczości zwierząt, zaś Alfio Tommasini zachęci, by w świecie zwierząt dostrzec najstarszego nauczyciela człowieka. Z kolei Carlos Alba, dokumentując życie londyńskich rudych lisów, opowie współczesną bajkę o władzy, pracy i nierównościach. Ang Siew Ching nakłaniać będzie do ponownego przemyślenia, jaki koszt ponoszą zwierzęta w kontekście utrzymania współczesnych społeczeństw, Richard Barnes zestawia ludzki podziw dla natury z bezwzględnym pragnieniem jej podboju, a Jaap Scheeren w swojej fotoopowieści o wędrowce po wydmach spróbuje nawiązać ponowną więź z przyrodą, licząc na odwzajemnioną miłość.

CYKLE AMERYKI

Znany z kronikarskiego podejścia do współczesnej Ameryki Philip Montgomery, publikujący na łamach „The New York Times Magazine”, „Vanity Fair” czy „The New Yorker”, portretuje społeczeństwo pełne napięć, ale także kruchej solidarności, tworząc wizualną mapę współczesnych Stanów Zjednoczonych.

Na wystawie American Cycles ikoniczne czarno-białe fotografie Montgomery’ego poprowadzą oglądających przez najważniejsze momenty ostatniej dekady: Minneapolis po zabójstwie George Floyda, pierwszą populistyczną kampanię Donalda Trumpa, protesty ruchu Black Lives Matter czy skutki katastrof naturalnych, takich jak huragan Irma. W Ośrodku Propagandy Sztuki zobaczyć będzie można zarówno portrety, jak i uznane cykle fotoreporterskie oraz wcześniej niepokazywane i najnowsze prace artysty.

PROGRAM OTWARTY - CYTATY Z RZECZYWISTOŚCI

Fotofestiwal to też przekrój najciekawszych zjawisk współczesnej fotografii, czyli Program Otwarty. W nim sześć projektów wybranych przez międzynarodowe jury spośród kilkuset zgłoszeń z całego świata. Każdy z nich wyrasta z innego kontekstu geograficznego i kulturowego - od Londynu po Katmandu - wszystkie przyglądają się ukrytym strukturom codzienności: w pracy, w krajobrazie, w politycznych narracjach.

W pracach Eleonory Agostini restauracja staje się sceną społecznego teatru, a Mari Mäntynen bada moment pierwszego spotkania, jako przestrzeń negocjowania zaufania, dystansu i bliskości. Eleana Konstantellos André odsłania mechanizmy powstawania społecznych mitów i polityki strachu. Tommaso Protti pokazuje brutalną rzeczywistość, w której eksploatacja środowiska splata się z przemocą wobec lokalnych społeczności, a Arhant Gurung Shrestha proponuje wyprawę do Nepalu, gdzie fotografia staje się narzędziem pracy z traumą i próbą odbudowania zaufania. Z kolei Tanya Habbjouqa od lat dokumentuje palestyńską walkę o godność i przetrwanie w warunkach przemocy politycznej i ekologicznej.

HERITAGE LENS: POWOLNE ZANIKANIE

Co łączy osuszanie się terenów w delcie Padu, piasek na Mierzei Kurońskiej, algi na brzegach południowej Hiszpanii, dźwięki wydawane przez ptaki we Fryzji, wycinkę lasów na Słowacji, zmiany urbanistyczne w Helsinkach i powódź w Walencji? Dwanaścioro osób artystycznych zmierzyło się z tematem wpływu zmian klimatycznych na kulturowe dziedzictwo Europy. Wystawa w Art_Inkubatorze jest rezultatem dwuletniego projektu Heritage Lens, będącego odpowiedzią na nasilające się zmiany klimatyczne i idące w ślad za nimi zagrożenia.

GŁÓWNE CENTRUM FESTIWALOWE

Wystawy Programu Głównego i Otwartego oglądać będzie można tradycyjnie w Art_Inkubatorze przy Tymienieckiego 3. Jednak w tym roku główne Centrum Festiwalowe będzie mieścić się w Pałacu Biedermanna u zbiegu ulic Franciszkańskiej i Północnej. Tutaj też zaprezentowana zostanie wystawa Augustina Rebeteza, który od ponad piętnastu lat buduje własne artystyczne uniwersum. W Łodzi publiczność będzie mogła docenić jego słynne „bardzo urocze koty”, a także szalone filmy, epileptyczne animacje oraz fotografie, obiekty i rysunki w wyjątkowej, intensywnej aranżacji.

Z kolei w Pasażu Schillera zagości Niepełny leksykon ptaków wystawowych Luke’a Stephensona w formie 15 wielkoformatowych zdjęć. Będzie to zaproszenie do świata ptaków wystawowych, do miejsca, w którym autora urzeka nie tylko różnorodność barw i form, ale i oddana społeczność skupiona wokół tej pasji.

Fotofestiwalowi tradycyjnie towarzyszy program muzyczny przygotowany we współpracy z partnerem Festiwalem Ravekjavik, wystawa książek fotograficznych, Noc Fotografii, Program Miasto i kilkadziesiąt innych wydarzeń, których program zostanie ogłoszony w maju.

Organizator: Fundacja Edukacji Wizualnej

Współorganizatorzy: Łódzkie Centrum Wydarzeń, Fabryka Sztuki w Łodzi

Partner główny Fotofestiwalu: Miasto Łódź

Partner strategiczny: Bank PKO Bank Polski

Główny sponsor: Wedel

Partnerzy: Futures Photography, Uniwersytet Łódzki, Heritage Lens

Partner fotograficzny: Leica

Centra festiwalowe: Art_Inkubator w Fabryce Sztuki, Pałac Biedermanna UŁ

Zdjęcie: Marta Bogdańska "In Space we Trust. Cloven-hoofed" z projektu "Vive la résistance!", 2024